

Megjelenik minden hó 1-en és 15-én.

A budapesti borbély, fodrász és parókakészítő ipartestülete: tulajdona és hivatalos lapja, a budapesti borbély- és fodrász betegségélyző és temetkezési egyesület, s a budapesti fodrászsegédek betegségélyző pénztárának hivatalos közlönye.

FODRÁSZ ÚJSÁG

FODRÁSZOK ÉS BORBÉLYOK SZAKKÖZLÖNYE

Előfizetési díj:
Egész évre 8 K.
Fél évre 4 K.
Negyedévre 2 K.
Egyes szám ára
40 fill. Kapható a
kiadóhivatalban.

Szerkesztőség:
VII., Izabella-utca 29. szám.
A lap szellemi részét illető közle-
ményeik a szerkesztőséghez cím-
zendők.

Kiadóhivatal:
VII., Vörösmarty-utca 17. sz.
Minden pénzbeli küldemények, hir-
detések, felszólamlások a kiadóhi-
vatalhoz intézendők.

➡ Az ipartestület tagjai a lapot díjmentesen kapják. ➡

Az árszabály.

(P.) November hó 25-ik napja emlékezetes nap lesz iparunk történetében, e napon mondta ki egyhangulag az e tárgyban összehívott rendkívüli közgyűlés, hogy a tarifa-rendszert életbe lépteti.

Végre valahára egy véleményen voltunk mindannyian! Mindannyian kik jelen voltunk, mivel bizony tekintélyes szám a távollevők is. De hiszem, hogy azon szaktársak nem lesznek kerékkötői ipari mozgalmunknak, hanem csatlakozni fognak mindannyian. Érthetetlen is lenne, hogy miért ne csatlakozzanak, hiszen arról van szó, hogy iparunknak becsét megértessük és becsületes munkánkért becsületes árt kérjünk.

Rosszul lett ezen mozgalmunk „az árak felemelése” címen keresztelve, mert mi nem árt emelünk, hanem munkánk lehető legminimálisabb értékét taksáljuk a régi tetszésszerinti díjjal szemben.

Minden ipari munkának megvan a díja, miért ne legyen a fodrász munkának is? Már régen kellett volna, hogy legyen, éppen azért nézték le iparunk. Idáig csak kegydíjat fogadtunk vendégeinktől, bóravalót munkánkért, mely munkát talán az Uristen volt szíves javunkra elkönyvelni.

Hogy is becsülte volna a nagy közönség munkánkat, mikor mi sem becsültük, mikor a mi munkánk díjának maximuma és minimuma a „tetszés szerinti díj” volt.

A közgyűlésnek két ajánlat tétetett. Réthly Árpád a testületi előljárásnak a percentuális ajánlatát, Kivovics Károly a központi szervező bizott-

ságnak a kerületi gyűléseken is elfogadott tarifa rendszerű indítványát ajánlották.

A testületi előljárásság érthető okokból a percentuális emelést ajánlotta, mert ez minden szaktársnak megfelelne, mert minden szokásos díjnal használható emelés lenne.

Igy a közgyűlés a legjobb belátása szerint választhatott a két ajánlat közül. A szaktársak többsége a tarifa rendszer mellett foglalt állást, a felszólalók mind a mellett argumentáltak, hogy egyszer már legyen egy alap, egy elfogadott ár, melyre hivatkozhatunk. A percentuális emeléstől már azért is idegenkedtek, mert ennek betartását lehetetlen lett volna ellenőrizni, mely még bővebb teret nyújtott volna a lelkiismeretlen konkurrenciának.

A lényeg mindkét részen egy volt, tudniillik, hogy a fokozatos kivánalmakkal szemben biztos árt kérjünk. Mivel a többség a tarifa rendszert óhajtotta, Réthly Árpád — igen helyesen — az előljárásság indítványát visszavonta, hogy ily fontos kérdésben egyhangulag foglalhassunk állást. Hogy gáncs ne érhesse bennünket, hogy akkor, mikor iparunk becsületéről van szó, nem értenénk egyet.

Igy a közgyűlés egyhangulag elfogadta a három osztályba sorozott tarifa-rendszert.

Becsületes kisiparos polgárai vagyunk a társadalomnak s csak tiszteletet és becsülést nyerhetünk azzal, ha végre egyszer árt és nem alamizsnát követelünk munkánkért.

Helyesen mondotta a közgyűlésen egy felszólaló szaktársunk, hogy a közönség kényelme a fodrász üzletekben orgiákat ül. Már se szeri se

Értesítés. A raktárszövetkezet igazgatósága felhívja a t. tag urak figyelmét a raktárszövetkezet áruira. Nagy választék áll rendelkezésre a tagoknak, fésük, bajusz- és hajkefékben, kézi tükrökben nem különben raktáron tartattnak ollók, fenőszijak, címtányérok felirással, jégkölni viz, gummi puder, szóró (ujdonság) szappanozó csészék stb. stb. Legujabban beszerezett nagy választékban *illatszerek* és *pipere szappanok*. A raktárszövetkezet áruai, legalább 20%-kal olcsóbbak mint bárhol.

száma azon kivánalmaknak, melyeket tőlünk követelnek. A vendég teljes komornyik kiszolgálás mellett a borotválás ráadásul még hajsütést, fejmosást és olykor manicürt is kér. Mi nem munkásai, hanem rabszolgái vagyunk már iparunknak, úgy hogy erős harcot viv bennünk a kenyér utáni kapaszkodás az elkeseredés érzetével. Itt volt az ideje, hogy végre egy önérzetes tettel előálljunk, hogy bebizonyítsuk, hogy tisztas ipar becsülést és tisztas munka díjat követel.

De nagyon is fölösleges munkát végzek, mikor szaktársaimnak ezen mozgalmunk jogosságát akarom gyöngé szavaimmal ecsetelni. Mindannyian meg vagyunk győződve, hogy ez szükséges volt és fölötte üdvös. De szaktársaink inkább attól félnek, hogy ezzel kenyérüket nemhogy jobban biztosítanák, hanem inkább veszélyeztetni fogják. Nagyon sok szaktársam, ki levélben, ki szóban, ezen töprengését adta tudomásomra. Erre nézve várnak biztosítékot és megnyugvást.

Megnyugtatásul mondhatom, hogy nemcsak a szervező-bizottságnak, hanem az ipartestület előjáróságának, — aki az érem ez oldalát is alaposan megvitatta — szeme előtt lebegett ez, s gondoskodott arról, hogy ily irányban megnyugvást szerezhessen.

E célból választott a kerületi választmány, melynek nemcsak az ellenőrzés a célja, hanem fő-

törekvése oda fog irányulni, hogy a szaktársak között az olcsósággal való versenyt korlátozza.

E kerületi választmány működése — melyre csekély szolgálataim felajánlottam — nemcsak a kerületet fogja szervezni, hanem rajonként, illetve körönként fogja a szaktársakat összesíteni s egységes ár megállapítására birni. Ha tudjuk, hogy a fölül, alul, hátul és elől levő szaktársaink ugyanazon az áron dolgoznak, mint mi, akkor nyugodt lélekkel dolgozhatunk, mert akkor csak a munka imponálhat s nem az ár. Azt akarjuk elérni, hogy a szomszéd szaktárs ne konkurrens legyen, hanem testvér, szaktárs, a kivel közös akaratú munkálkodunk iparunk és magunk jóvoltáért.

Ismerem igen jól szaktársaimat, mindannyian óhajtják ezt, csak nem biznak az eredményben. Régi bajunk a kishitűség.

De mintha most új csillag ragyogna az égen, melyen lángbetűkkel látjuk, hogy a fodrász iparosok is tudnak összetartani és egymást megérteni.

Ne tűnjék le ez a csillag szaktársaim!

Félre minden kishitűséggel és munkálkodjunk.

Hívó szavunk mindenkire szólni fog, szaktársi becsületünk követeli, hogy ott legyünk és félre ne álljunk.

Konkurráljunk jövőben a jó munkánkkal s ne azzal, hogy olcsóbban dolgozunk, mely önérzetes iparos üzleti elve nem lehet.

TÁRCA.

A borbély- és fodrász-ipar történetéből.

Irta: **Deffert János.**

(Folytatás.)

Mint fentiekből láttuk, már a régi egyiptomiak is kínai selyemből készült fejkendőket használtak. Ez a körülmény arra készítet, hogy a kínaiakkal, mint a legrégibb kulturnépek egyikével foglalkozzunk.

A kínaiak a legrégebb időben ugyan hosszú hajat viseltek; az egyiptomiakkal való érintkezésük idejében azonban hajukat leberetválták, fejük hátsó részét fejkötőszerű tarkókötővel főték be, melynek felső részén egy lyukon egy kis hajtincs lógott ki. Az a körülmény, hogy — amint láttuk — az is egy ideig, még pedig ugyanazon időben, mint a kínaiak, hajukat szintén beretválták, arra enged következtetni, hogy a fejberetválás is, épp úgy mint a selyem, Kinából került Egyiptomba. Ezen következtetést megerősíti az a körülmény is, hogy az egyiptomiak ez operációjukhoz hasonló alakú és ugyanazon anyagu szerszámot használtak, mint a kínai kortársaik. Az egyiptomiak ugyan egy más, véső alakú beretvát is használtak, melynek eredetije szintén a kairó muzeumban látható. (Lásd 6. ábra.) Ez úgy látszik, már a sarló alakú beretve javítását célzó, saját találmányuk lehetett. Rövid életü is lehetett ez a hazai termék, mert Egyiptom határain túl használata nem terjedt el. Ezen feltevést megerősíti azon körülmény is, hogy sehol, még

annál a népnél sem, amely a beretválkozás szokását az egyiptomiaktól átvette, e beretvával többé nem találkozunk. De a kínai beretvával ott is találkozunk. S a beretválkozás szokásának eredetét, elterjedését, európai utját a kínai beretve vándorlása mutatja legjobban. De menjünk most a kínaiakhoz.

A kínaiakról lévén szó, itt melleleg említjük csak, hogy a »Központi birodalom« fiait ezidőszertint annyira jellemző obligát copf, korántsem ősi hagyomány. A copfot a mai mandzsu dinasztia, amidőn 1644-ben trónra lépett »sóza«, mint a szolgaság jelét a nép nyakára. Az ujitás akkor általános elégedetlenséget okozott.

Kinában, mint látjuk, már a legrégebb időben is beretváltak az emberek s ebből a körülményből azt kellene következtetnünk, hogy abban az óriási, 400 millió lakost számláló birodalomban (melynek 4000 éves

VI. ábra.

kulturája van, melynek löpora sok száz évvel előbb volt, mint az európai Schwartz Berthold álmodhatott volna róla s melynek vallása már 550 évvel Kr. e. Confucius (Kon-fu-tse) által reformáltatott), iparuk ma a legelső helyen áll. Hogy feltevésünkben mennyire csalódunk, azt látjuk a »Neue Wiener Friseur-Zeitung« 1902. év

Eredeti ROXO borotvák és élfínomító kövek egyedül ZAORAL JÁNOS-nál kaphatók.

Összetartás jön a te országod!

* * *

A tarifa-rendszer a közgyűlés határozata szerint december hó 1-én lép életbe. Tarifa-táblákat ipartestületünk ad tagjainak díjmentesen. A kerületi választmány akcióba lépett s igyekezni fog minden szaktárs megelégedésére működni.

Különösen felkérjük a szaktársakat, hogy a választmány meghívására megjelenni sziveskedjenek.

A szaktársak e mozgalommal kapcsolatos felszólalásával, vagy kívánalmával sziveskedjenek lapunk szerkesztőségéhez fordulni s mi igyekezni fogunk a kerületi választmányra! annak megfelelni.

Egy párisi diva tanácsai.

Közli: **Wéber József.**

(Vége.)

Keztyük éjjeli viselése csodát mivel és a kéz teljesen fehérré, bársonysimává válik. Ha a kezek a munka által megkérgesedtek, akkor a következő összetételű szer ajánlatos:

Édes mandula 125 gramm
Tojássárga három
Tej fél liter

A mandulát a tojássárgájával elegyítjük és a tejben lassan megfőzzük. Este lefekvés előtt a kezeket jól bedörzsöljük, aztán keztyüt huzunk fel. Reggel a kenőcsöt mandola-korpával és szappanos vízzel tisztán lemossuk.

Ha a kéz nagyon kérges vagy redős, akkor használjunk saláta vizet, mégpedig ötször-hatszor naponta, kivált evés után kellene a kezeket jól tisztára mosni, de a szappan csak reggel használandó. A citrom vagy

VII. számában közölt — s tárgyilagos leírásából következtetve, valószínűleg egy, a legutóbbi boxerlázadás alkalmából ott volt katona-szaktárstól származó — kínai levélből, mely a többi között a következőket mondja:

A kínai nép és utcai életére nézve nem kis fontossággal bír a vándorborbély, aki állandó officzinát nem ismer, hanem szerszámaival a falvakat, városokat és országutakat bejárja és ott telepszik le, ahol munkát talál. Ez a művész egynéhány apró rézpenz darabért (Az ugynevezett cash, melyből 5 darab 20 fillért tesz ki. Szerző.) mindenkinek az arcát vagy koponyáját a felesleges hajzattól megtisztítja, szempilláit kívül-belül lekaparja, füleit megmossa s munkáját azzal végzi be, hogy „kundsajt“-jának a hátát, gerincét és vállait alaposan meggyömöszöli. Hogy a kínaiak szempilláik leberetválásával mit akarnak elérni, nehéz megmondani; de ez mindenestre alkalmas arra, hogy a folyton szaporadó szembetegségeket és gyakori megvakulásokat elősegítse. A beretváláshoz a kínai borbély meleg vizet használ, de soha sem szappant. A vizet egy kis, erre a célra készített szénkályhán melegíti, melyet a vándorborbély bambuszrudon a vállán magával hord, még pedig úgy, hogy a rud egyik végén a fűtőkészülék, a másikon pedig a „mozgó toalettraktár“-jának a szekrénykéje lóg. (A kínai borbély e tárgyához részletesen visszatérünk, majd a rokokókorszakban, amidőn képből is hozzuk őt.) Beretvájára otromba, sarlószerű, puha vasdarab, melyet munkaközben is folyton élesíteni kell. (Ez a vándorborbély.)

(Folyt. köv.)

vazelinnel való bedörzsölés, valamint a langyos vízfürdő is igen jó hatást tesz.

Ime egy hatásos szer: durva, felrepedezett, redős kezeknek:

Ecet 90 gramm
Alkohol, 90 fokos 30 „
Rózsavíz 30 „
Citromlé 40 „

A kéz csinos megfehéítésére ajánlható a következő összetétel:

Porrá zuzott vadgesztenye . 400 gramm
Porrá zuzott keserű mandula 360 „
Rizspor 250 „
Szénsavas káli 7 „
Bergamói esszencia 4 „

Ebből a keverékből bele öntünk a vízbe és kezeinket benne jól megfürösztjük.

Asszonyok, a kiknek a hizásra hajlama van, lehetnek jók és kellemesek, de nem szépek. A test idomtalan-ságának lehet szervi oka vagy átöröklésre vezethető vissza.

Igen nagy fontossága van a rendes életmódnak, az elegendő alvásnak és a mi fő, a mértékletességnek. Sokat enni nem szabad, valamint kerülni kell a nagyon hideg ételeket is. Sok mozgás megerőltetés nélkül nagyon ajánlható. Mindenek előtt kisérjük meg a testnek a súlyát koplalásokkal, böjtölésekkel vagy holmi erősen ható szerekkel csökkenteni. Hogy a bőr pelyhüdt és redős ne legyen, a hizálás ellen gyógymódot lassan, fokozatosan kell alkalmazni, másként céltalan és hatása elenyészik.

Nagyon ajánlatos minden reggel egy kevés ásványvizet inni. Ugyszintén esővizből készült és gőzfürdők jó hatással vannak. A kettős állt massage-val lehet megváltoztatni, ugyszintén óvatos dörzsölések a szemnek körül nagyon célszerűek.

Kellemetlen szagú lehelet eltüntetésére többféle mód alkalmazható. A vörös- vagy foghagymának a szagát mirha, orrisgyökér, angelica vagy a narancsvirágnak levélével eltávolítható. Kellemes és illatos lehelet nélkül szép asszony nem képzelhető. Ime néhány jó összetétel:

I.

Destillált víz 500 gramm
Jodin-kivonat 2 „

II.

Destillált víz 200 gramm
Mangánsavas káli . . 1/4 liter

III.

Destillált víz 100 gramm
Alkohol 4 „
Thymoli 1 „

Ha kivált reggelenként a lehelet kellemetlen szagú, akkor használandó a szájkiöblítéshez néhány csepp a következő keverékből:

I.

Alkohol 90 fokos . . . 20 gramm
Fahéj esszencia . . . 1 „
Vanília esszencia . . . 1 „
Eucalyptus esszencia 1/2 gramm

II.

Borsosmenta víz . . . 500 gramm
Melissa víz 250 „
Fahéj víz 125 „

Eredeti ROXO borotvák és élfínomító kövek egyedül ZAORÁL JÁNOS-nál kaphatók.

A kínai haj megfinomítása.

A nagy mennyiségben piacra kerülő kínai kóchaj minőségére nézve meglehetősen alacsony fokon áll. Szála durva és erős ugyan, ellenálló képessége azonban igen csekély, minélfogva könnyen porhanyóvá válik és szakad. Ezért a hibájáért a kínai haját jobbfajta hajmunkák elkészítésére nem lehet használni s csak csekély értékű, másod- és harmadrendű munkák elkészítésére szolgál a fodrásznak. S amennyiben továbbá a kínai haj egy tartósabb fehérítési eljárást ki nem bír, a teljes fehérítésre sem alkalmas, s így csak csekély mértékben fehérítve, olcsó színházi és babapapókák készítésére használhatjuk nagyobb mértékben. Jeles missziót vélünk tehát teljesíteni, amidőn — a nyers haj mai rendkívüli magas árnál fogva — jelen cikkünkkel módot nyújtunk a t. szak társaknak arra, hogy szükség esetén éppen e csekély értékű kínai hajból a legegyszerűbb módon és olcsón exporthaját készíthessenek.

E célra az elhasználáshoz készen levő, preparált kínai haját használunk föl s a következőképen járunk el: a hajcsomó vastagabb végéről a szokásos cérnakötést eltávolítjuk s úgy vesszük balkezünkbe a csomót, hogy annak vastagabb vége a hüvelyk- és mutatóujj felett mintegy 1 cm.-nyi hosszúságban szabad legyen. A hajcsomó e részét most forró, szappanos vízbe mártjuk, ennek megtörténte után jobbkezünkkel köralakban addig dörzsöljük, míg a hajcsomó e cm.-nyi vége egy szilárd, ugynevezett filcréteget képez, amelybe most a haj minden szála be van filcelve. Ahoz hogy minden szál haj finomabb legyen, ez eljárás föltétlenül szükséges, mert a rendes cérnakötést a savak elpusztítanak, minek következtében a haj munkaközben szétbomlanék. Az így előkészített haját most a zsirtól gondosan megtisztítjuk, amennyiben azt 70 foknyi meleg vízbe fektetjük, melybe már csekély szalmiákszeszt öntünk (1 lit. vízbe 0.2 lit. szalmiákszeszt). Ebben a folyadékban a haját egy éjjelen át hagyjuk. Másnap reggel a haját gyöngye, langyos szódavízben kimossuk és szárításra felakasztjuk. A már megszáradt hajnak most chlormészszel lugot készítünk; e műveletnél a chlormész a víznek folytonos kavarása közben beleöntjük (5 lit. vízre fél font chlormész vegyünk). Miután ezen oldatot mintegy fél óráig felforraltuk, ezt kihülés céljából félretesszük, mely idő alatt a kilugozott chlormész az edény fenekére ülepszik le. A tiszta folyadékot most leöntjük és célunkra felhasználjuk. Ezt a folyadékot most hasonló mennyiségű nyersósavval összeöntjük, azaz mindkét folyadékból egy tálba csak annyit veszünk, mint a mennyire éppen szükségünk van, úgy hogy a megfinomítandó haját teljesen ellepje. E folyadékban 2 óráig marad a haj. Ajánlatos azonban ezen műveletet az udvarban végrehajtani, amennyiben a sósav a chloroldattal való összevegyülése alkalmával kellemetlen szagú gőzt fejleszt. A művelethez különben cserépedényt használunk, mert a zománc a savaktól mindjárt az első alkalommal tönkre megy s a fém oxidál, minélfogva az edény a haj fehérítésére alkalmatlanná válik. A pác után a haját ismét megszáritjuk, a mit legjobban a szabad levegőben tesszük meg. Most már a haj a következő fehérítési fürdőkre elő van készítve. Hogy a fehérítési fürdőket miképen készítsük, annak leírásától elállunk, hiszen azt ős merik szaktársaink. Megemlítjük azonban, hogy igen előnyös, ha a hydro-

superoxidhoz 50 százalék tiszta kútvizet tesszünk, mert ezzel a fehérítési fürdő árát felére redukáljuk. E higításban a fehérítési fürdő ugyanolyan hatásu, mint vízhozottétel nélkül, csak a művelet tart valamivel tovább. Ha nagyobb mennyiségű hajról van szó, úgy azon haját, mely az első fehérítési fürdő után a legsötétbben maradt, kiválasztjuk s ezzel a fehérítést addig folytatjuk, míg a megkívánt színt meg nem kapja. Ez körülbelül a 6-ik fürdő után áll be. Ilyen módon egy igen szép hajszínárnyalatot nyerünk. Most még csak az szükséges, hogy a haj esetleges vöröses árnyalatát átfestés által eltávolítsuk. Megjegyzendő még, hogy a haját minden egyes fehérítési fürdő után alaposan ki kell mosnunk. Hogy milyen szép, finom és puha haját nyerünk ezzel az eljárással, arról már az első fehérítési fürdő után is örömmel meggyőződhetünk.

A megfehérített haj megfestésére kell fektetnünk ezután a főszólyt. E műveletnél szintén ovatosan kell eljárunk, mert könnyen elfesthetjük a haját. Szükséges legelső sorban, hogy a festékeket folyékonyvá tegyük, mert a haj a festékanyagot a vízből teljesen felszívja; a folyékony festékekkel pedig könnyebben pótolhatjuk a festékedényből kifogyott festéket. E célból föloldunk egy-egy liter forró vízben 20 gr. kékfakivonatot, 20 gr. vasvitriolt (vasgalic), 10 gr. methyloiolát, 10 gr. malachit-zöldet és 10 gr. nigrosint, mind olyan színek, melyek a procedurához szükségesek. Most 1 liter vízbe annyi kékfakivonatot öntünk, hogy a folyadék rózsaszínt nyerjen, aztán hozzáteszünk 1—2 csepp vasvitriolt s ebben a folyadékban hagyjuk a haját fél óráig forni. Ez idő letelte után a haját e folyadékból ismét kivesszük, a megmaradt folyadékba pedig a többi folyadékokból annyit öntünk, mint amennyit a megkívánt szín előállításához szükséges. Mielőtt azonban az egész megfestendő haját ebbe a befejező festékbe mártjuk, a megkívánt szín helyességéről egy kis mintával győződünk meg. A befejező művelet után a hajkimosás felesleges; alapos megdörzsölés után rögtön behuzható és munkába vehető.

Éljen a tarifa!

Ez a jelszó orkányszerűleg viszhangozott, az 1904. november 25-én a városháza nagytermében tartott rendkívüli közgyűlésünkön. Ezzel a jelszóval szentesítette meg több száz lelkes szaktárs azt a napot, mely úgy iparunk, mint anyagi helyzetünk forduló pontját fogja képezni, mert a tarifa-rendszer úgy iparunkat, mint anyagi helyzetünket magasabb színvonalra fogja emelni. A tarifa-rendszer üdvösségét, vagyis előnyeit helyszüke miatt lapunk legközelebbi számában fogom bővebben ismertetni, most azonban nem mulaszthatom el, mivel a nagy zajban és lelkesedésben nem volt alkalmam köszönetemet nyilvánítani azért a megtisztelő kitüntetésért, amelyben engem a megjelent szaktársaim részesítettek, ez uton fejezem mindnyájuknak hálás köszönetemet. Ugyancsak köszönetemet fejezem ki az előkészítőbizottság összes tagjainak, de különösen Kruch Péter, Wenczel József és Schwartz Gyula szaktárs uraknak azért a buzgó és önfeláldozó tevékenységükért, melyben engem, mint a mozgalom megindítóját és vezetőjét, szívesek voltak támogatni. Szaktársi üdvözlettel

Kivovics Károly.

Eredeti ROXO borotvák és élfínomító kövek egyedül ZAORÁL JÁNOS-nál kaphatók.

Vegyes hírek.

Tisztes konkurrencia. Most midőn erős mozgalmat indítottunk, hogy végre valahára tisztas árt követeljünk munkánkért, akkor megfélemledik némely szaktárs arról, hogy mivel tartozik az ipar becsületének és tisztességének.

Egy szaktárs, aki nevét — úgy látszik — röstellte kiírni, a napokban a következő szövegű cédulákat osztogatta és ragasztotta ki az utcza sarkokon:

Demokrata borbély-műhely VII., István-ut 37. sz. Murányi-utcza sarok. — Borotválás, hajvágás, fésülés, hajmosás 25 kr. Havi előfizetés 1 frt.

Hymen. Vitár Kálmán november hó 27-én tartotta esküvőjét Botz Imre bájos leányával, Karolina kisaszszonynyal.

Üdvözöljük az új párt.

Gelléri Mór kir. tanácsos, országos iparegyesület igazgatója, amerikai útja alatt szerzett benyomásait és tapasztalatait irodalmilag is feldolgozta és e hónapban még közre is adja: „Egy amerikai világkiállítás körül” cím alatt.

A mintegy 25 ivre terjedő munkának főbb fejezetei a következők:

I. A szt.-louis-i világkiállítás. II. Amerika közgazdasági ereje. III. Pillanatfölvételek az amerikai társadalmi élet köréből.

Nem tudományos munkát írt az író, hanem egyes minket közelebből is érdeklő dolgokat ismertet, népszerű vonzó modorban, úgy hogy a könyv minden művelt ember érdeklődésére méltán tarthat számot.

A könyv előfizetési ára 5 korona. Az előfizetési összegek a szerző címére (Uj-utca 4. sz.) küldendők

Gyászrovat. Fandl Antal szaktársunk november hó 23-án életének 39-ik évében elhunyt. Temetése november hó 25-én volt a szaktársak nagy részvétele mellett. Nyugodjék békében!

Tanonc szabadítás. November hó 21-én tartott tanonc vizsgáló-bizottsági ülésen a következő tanoncok szabadultak fel:

Kaurenszki István	—	Novák Antal	mesternél.
Hollerbach János	—	Hollerbach Konrád	„
Guttman Lajos	—	Guttman Simon	„
Till József	—	Mayer János	„
Galetin Radivoj	—	Brkits János	„
Steiner Samu	—	Steiner Dávid	„
Horváth Béla	—	Kirschner Henrik	„
Balogh Gyula	—	Bábi József	„
Fazekas Béla	—	Reichard Frigyes K.	„

A népszanatórium sorsjáték. A József főherceg szanatórium sorsjáték sikere oly lelkesen működő hölgygárda fáradhatlan buzgósága következtében biztosítva van. De a nemes emberbaráti célt kellőleg méltányolva, ez a sorsjáték már magában is méltó a legteljesebb pártolásra. Az egyesület elnöksége elhatározta, hogy a hatóságilag 22,000 koronára becsült komplett brilláns ékszert nemcsak a fővárosban, de az ország nagyobb városaiban is közszemlére teszi. Erről a főnyereményről a következőket mondhatjuk: Azoknak az eddig is önfeláldozással buzgoló hölgyeknek, akiknek módjukban volt a gyönyörű kollekciót látni, odanyilatkoztak, hogy a József főherceg szanatórium egyesület nem kívánja ellenszolgáltatás nélkül a jótékonyt.

Pályázati hirdetmény. A néhai Axmann Károly-féle alapítvány rendelkezésre álló kamatai az eddigi szokásokhoz képest, a szent karácsonyi ünnepek alkalmával fognak kiosztatni.

Ezen kamatból való segélyezésre igényt tarthatnak: önhibájukon kívül elszegényedett és nyomorral küzdő budapesti illetőségű borbélyok és fodrászok, esetleg azok özvegyei és árvái.

A kellőleg megokolt kérvények folyó évi december hó 16-ik napjának este 6 óráig nyújtandók be a testületi irodában. (VII. Dohány-utcza 28.) Budapest, 1904. évi december hó.

A testületi elnökség.

Tanonc-bizonyítványok. Az ipartestület hivatalában a következő fodrász-segédek át nem vett tanonc-bizonyítványai vannak:

Salamon Ernő	szabadult	Dorits Márk	mesternél.
Steidl Vilmos	„	Skaloud István	„
Hódusz István	„	Zwetschkenstiel K.	„
Deutsch Mihály	„	Tornuth Ádám	„
Portscher Péter	„	Portscher Mátyás	„
Piárd Henrik	„	Heinrich Péter	„
Wéber Mihály	„	Gergely Lukács	„
Auchter Lipót	„	Vasvári Henrik	„
Kálm József	„	Mészáros Frigyes	„
Bemer József	„	Charle Miklós	„
Biró Kálmán	„	Tetl János	„
Teichtler Aladár	„	Dubits Gusztáv	„
Eidenmüller Fülöp	„	Kiltz Fülöp	„
Mayer Márton	„	Fehérváry András	„
Sigmond Antal	„	Martin Antal	„
Palla István	„	Kecskés György	„
Laffleur Miklós	„	Friedrich Rezső	„
Hehn Ferencz	„	Mészáros Frigyes	„
Sulyok Sándor	„	Fehérfi Gábor	„
Schuch Mátyás	„	Czillich Péter	„
Tabi Imre	„	Hollerbach Konrád	„
Haltmár József	„	Kun Gyula	„
Dobos István	„	Krachtusz Ferencz	„
Barsi István	„	Jeremiás István	„

Hirdetmény. Az 1884. évi XVII. törvenycikkbe iktatott ipartörvény 167. §-a értelmében az elsőtoku iparhatóságokat működésükben iparhatósági megbizottak támogatják.

Az iparhatósági megbizottak feladata és hivatása különösen a következők:

1. Véleményük meghallgatandó:

a) iparügyekben tervezett szabályrendeletek alkotásánál;

b) iparüzletek szándékba vett kisajátításánál;

c) ipartestületek alkotásánál, az ipartestületek alapszabályainak megvizsgálásánál, segédekről, tanonczokról szóló szabályzatok alkotásánál.

2. Véleményt adni mindazon iparügyi kérdésekben, melyekre nézve az iparhatóság hozzájuk fordul.

3. Az iparhatóság felhívása folytán ellenőrizni a végeladást, vagy árverést rendező üzleteket.

4. Felügyelni arra, hogy az iparhatóság által önálló iparosok, tanoncok és segédek lajstromainak vezetésével megbizott közeg ezeket kellő rendben vezesse és rendtelenség esetén az iparhatóságnál jelentést tenni.

6. Meglátogatni időnkint a tanoncziskolákat s az ott tapasztaltokról az iparhatóságnak jelentést tenni.

Eredeti ROXO borotvák és élfínomító kövek egyedül ZAORÁL JÁNOS-nál kaphatók.

6. Ellenőrizni a tanoncokat a műhelyekben s az itt tapasztaltakat az iparhatóságnak bejelenteni.

7. Megszemlélni a gyárakat s vizsgálatuk eredményéről az iparhatóságnak jelentést tenni.

A törvény értelmében az iparhatósági megbizottak évenként újból lévén választandók, az iparhatósági megbizottaknak 1905. évre leendő megválasztása folyó évi december hó 18. napjára (vasárnap) délelőtt 8 órától esti 7 óráig tüzetik ki, választási helyiségül pedig az illető ker. előljárási hivatalos helyisége jelöltetik ki.

A választások vezetésével a ker. előljárási bizatok meg s e választásoknál a budapesti kereskedelmi és iparkamara által a székesfőváros kerületeiből kijelölt bizalmi férfiak fognak közreműködni.

Fölvivatnak tehát a székesfőváros területén lakó kereskedők és iparosok, hogy a választásnál saját jól felfogott érdekükben, adókönyvükkel és iparigazolványukkal ellátva jelenjenek meg és szavazati jogukat minél számosabban gyakorolják.

Megjegyeztetik: I. hogy a szavazati jog igazolására az iparigazolvány és adókönyv felmutatása szükséges;

2. Hogy minden egyes kerületben külön-külön 20 rendes és 5 póttag választandó;

3. hogy az eddigi iparhatósági megbizottak újból megválaszthatók;

4. hogy a szavazás szavazat-lapokkal kijelölés nélkül történik és végre;

5. hogy választó a törvény értelmében minden önálló iparos (kereskedő), aki az illető területben lakik; megválasztható azonban csak az az iparos (kereskedő), aki a megelőző 1903. évben a székesfőváros III. és X. kerületében legalább 60 korona, az I., II., VII., VIII. és IX. kerületében legalább 80 korona, a IV., V. és VI. kerületében pedig legalább 100 korona harmadosztályu kereseti adót fizetett.

Budapest, 1904. évi október hó 6-án. A székesfőváros tanácsa: Viola, h. alpolgármester.

Felelős szerkesztő: Paulik József.

Lapszerkesztő bizottság: Joszt Péter es Réthly Arpád.

Kiadja: Nagel István könyvnyomdája Budapest, VII., Vörösmarty-utca 17.

Szin | : parókák

bármily nagy mennyiségben eladók és bérbeadók. Legnagyobb hajfonat raktár uri és női parókát bandok, frissett, betétek. Minden létező hajmunkák hajfestést legolcsóban szállit

Komáromy Antal, Budapest, Király-utca 36.

Titz Gyula

borbély és fodrász

Budapest, VII., Erzsébet-körut 51. szám.

Jutányos áron mindenféle hajmunkák pontos elkészítését vállalja a tisztelt szaktársaktól.

~~~~~

A budapesti fodrászsegédek betegsegélyző-pénztár orvosainak névjegyzéke.

Kezelő orvosok:

Pesti oldalon:

- Dr. Sebők Zsigmond VI., Teréz-körut 17. sz.
- Dr. Dolecsko János, VIII., Fh. Sándor-utca 28. sz.
- Dr. Glass Rezső VII., Sip-utca 16. szám.
- Dr. Cseley József, IX., Üllői-ut 79. szám.
- Dr. Ertl Géza, VIII., József-körut 55. szám.
- Dr. Fabry Ágoston Baross-uta 96.
- Dr. Szinessy József, VIII., Mária-utca 20. szám.
- Dr. Pollitzer Alfréd, V., Mérleg-u. szám.
- Dr. Ungar Imre VI., Teréz-körut 30.
- Dr. Kálmán Mór gyermekorvos, VI., Teréz-körut 37.
- Dr. Varga Géza, VI., Király-utca 23. sz. Rendel d. u.

2—4-ig.

- Dr. Waldmann Fülöp VIII., Aggteleki-utca 2. sz.
- Dr. Fülöp Jakab Gyula, IX., Viola-utca 11. sz.

budai oldalon:

- Dr. Stipanics Elek I., Krisztina-tér 7. szám.
- Dr. Steiner Károly, II., Zsigmond-utca 5. szám.
- Dr. Berger Lipót, III., Mókus-utca 14. szám.
- Dr. Marberger Sándor, VII., Damjanich-utca 23.

Ellenőrző orvosok:

I., II., III., V. és VI. kerületek részére:

Dr. Bauer Károly, VI., Gyár-utca 43. II. em. Rendesen 2—3 óráig, ünnep és vasárnapokon 8—9 óráig;

V., VII., VIII., IX., és X. kerületekre:

Dr. Drechsler Dezső IV., Vamház-körut 8. sz. rendel. d. u. 3—4 óráig, vasár- és ünnepnapokon reggel 8—9 óráig.

Fogorvosok:

A pesti oldalon:

- Dr. Grosz Sándor, Károly-körut 7. sz.
- Mezey Péter, Bécsi-utca 5. szám.
- Junger József, VIII., Röck Szilárd-utca 11. szám.

A budai oldalon:

Dr. Kohn Dániel, II. ker., Fő-utca 7. szám.

Járó betegeket az ellenőrző orvosok kezelik, a meg-elölt rendelési órákban díjtalanul.

Az ellenőrző orvos házhoz is hívható sürgős esetben, a kezelő orvos igen messze lakik és ha valamelyik kezelő orvos a látogatást megtagadja, vagy pedig a beteg különös kívánsága, illetve beléhelyezett bizalma esetén.

A kezelőorvosok a fekvő betegeket kezelik, ki is minden látogatásnál egy e végre a pénztár által kiadott szelvényt kap a tagtól.

A foghúzás után ellenőrzés végett az illető ellenőrző orvos urnál kell jelentkeznie a pénztári tagnak.

A foghúzást a nevezett urak egy-egy szelvény ellenében eljesítendik.

Az igazgatóság.

Dreszmann Károly

műköszörüs

Budapest, VII., Rottenbiller-utca 6/a. szám

A legjobb forrás aczélárukbau valamint műköszörüs munkák elkészítésében.

Lipp Ferencz

műköszörüs mester

Budapest, IX. ker., Soroksári-utca 5. szám.

Ajánlja aczéláru raktárát és műhelyét minden e szakba vágó munkák pontos, jó és olcsó elkészítésére.

Első és legrégibb délnémet

MŰ ES BERETVA KÖSZÖRŰLDE JOSEF HELLER. MÜNCHEN

Rumfordstrasse 1/a.

Legnagyobb raktár **legjobb saját holköszörülésű**
valódi angol beretvákban

Sz.		K. fill.	Sz.	K. fill.
1	Széles fekete nyéllal	2 15	13 Bengall 1/2 széles	2 15
2	1/2 széles	2 15	15 Bengall 1/2 széles ff	3 15
3	Széles finom fekete	2 60	43 Bengall koszorúval 3/8" sz.	3 30
4	1/2 széles	2 60	18 Pfeifen 1/2 széles ff	3 —
6	1/2 széles ff	3 —	31 Jos. Elliots 1/2 széles	2 10
7	Széles ff lapos nyél	3 60	14 Jos. Elliots 1/2 széles ff	3 —
8	1/2 széles ff	3 60	38 S. Pearson & Cie. 1/2 széles	2 40
9	Széles ff	4 15	19 S. Pearson & Cie. 1/2 " ff	3 10
9 1/2	1/2 széles ff	4 15	48 Johnson 7 csillag	2 15
11	Wieber Schaberl	3 —	34 Johnson 7 csillag ff 1/2 szél.	3 20

Köszörülési árak:

	K. fill.		K. fill.
Beretva, uj él köszörülése	— 60	Beretva, uj, vastag, homoru	1 —
» francia	— 60	Minden olló	— 40
» homoru köszörülés	— 70	» uj csavar	— 25
» vastag vagy kicsorbult homoru	— 85	» hajvágógép	1 20

Valamennyi **uj beretva** francia köszörüléssel is szállítatik, a régi beretvák, hajvágó ollók és hajvágó gépek köszörülése legrövidebb idő alatt és legpontosabban eszközöltetnek.

Valódi francia hajvágó ollók legfinomabb „Pierron” jegyűek 4 kor. 15 fill.-től feljebb. Német haj és csiptető ollók, úgy mint mindennemű haj- és szakállvágó gépek.

Sárga és zöld lezuhó kövek, lezuhó szijak, valamint különféle fodrász eszközök. Teljes üzleti berendezések.

Elsőrangú mintaterem saját házában.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek.

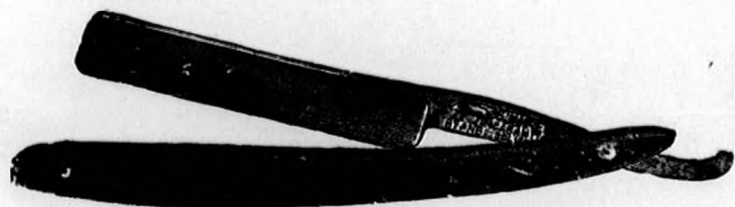

Solingeni aczélárugyár „Hyäne”

Meixner M. Főraktár: Ausztria és Magyarország részére **Kolozsvár.**

A t. fodrász és borbély urak részére gyártmányait a legszigorubb nagybani gyári áron szállítja.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

FLASNER LAJOS

Első magyar villanyerőre berendezett borotva homoru köszörüldeje és aczél áru raktára

Budapest, VIII., József-körut 17.

Van szerencsém a tisztelt borbély és fodrász uraknak b. tudomására adni, hogy aczél áru raktáramat sokkal megnagyobbítottam, ennek folytán a legfinomabb angol borotvákat tartom raktáromom, melyek saját műhelyember lesznek köszörülve. Ára drb.-ként 2.80 fill.-től kezdve felfelé Haj- szakáll-vágó ollók, melyek a legfinomabb aczélból készítve és kéz által kovácsolva vannak, melyek a leghíresebb angol, francia és solingeni gyárakból vannak raktáromon.

Azon kívül raktáromon tartok mindenféle legjobb haj- és szakáll vágó gépeket, ugymint Bariquand & Marre, Juwel, Comfort, Ideál, Koh-i-nor, Atlasz és Dalila. Az említett Dalila haj- és szakállvágó gép, melynek Bariquand & Marre a gyárosa és a legutóbbi találmánya és jelenleg a legjobb és a tisztelt borbély- és fodrász uraknak legjobban ajánlom, azért, mert a Dalila gép könnyű járása által munkaközben az ember kezét nem fárasztja.

Nagy választék belgai olaj fenő kövekben, úgy mint fenő szijak (gurtai), köröm csipő köröm reszelő, stb.

Minden nálam vásárolt szerszám jó minőségéért jót állok, a meg nem felelőt vissza veszem és kicserélem.

A legújabb haj- és szakáll-vágó gép köszörülő gépet kaptam, melylyel azon célt értem el, hogy ezentúl a haj- és szakáll vágó gépeket olcsóbban jobban és gyorsabban tudom köszörülni.

Köszörülési árak:

Egész homoru	1.20 fill.	Hajvágó olló	50 fill
Fél homoru	1.20	Szakáll vágó olló	50
Francia	1.20	Haj vágó gép	80
Berotva uj él	— .60	Szakáll vágó gép	80

Fodrász segédek állás elnyerésre ajánlatnak, úgy helybeni valamint vidékre, tekintettel nagy ismeretségemre.

Képes árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

Hol nyomatja bérletjegyeit?

A „FODRÁSZ UJSÁG”

kiadóhivatalában

VII., Vörösmarty-utca 17.

mert itt a mellett, hogy lapunk kiadóhivatalát támogatom, még jelentékeny árkedvezményben is részesülök.

Készítenek itt minden

egyéb nyomtatványt is.

AZ A LEGJOBB ÉLŐ BOROTVA
 DAS BESTE SCHÄRFESTE HASIRMESSE

EKSPONITION
 UNIV.
 PARIS 1900.

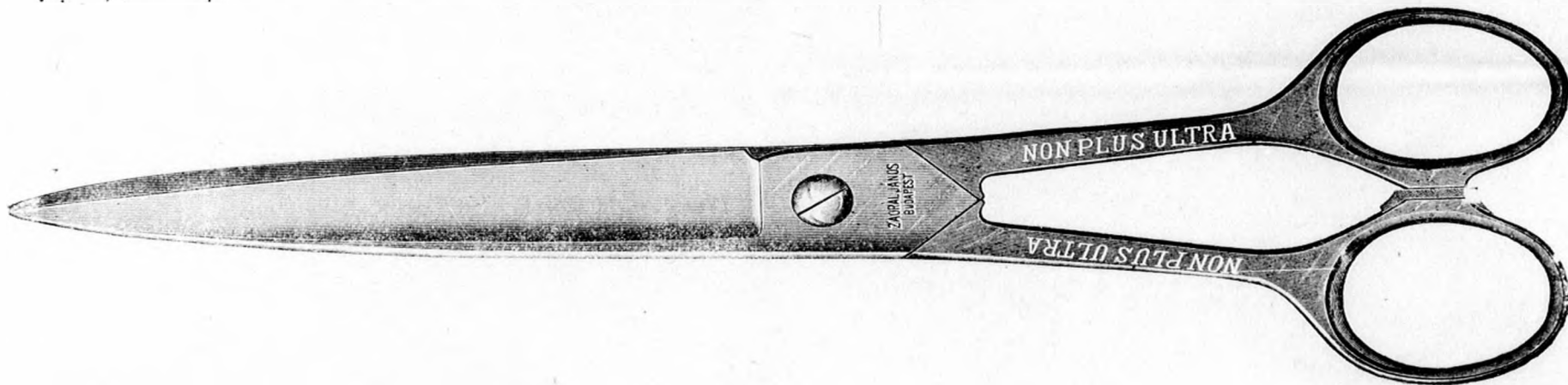
Zorál János
BUDAPEST,
 VIII. ker. Baross-utca 1.

Erste ungarische Rasirmesser hohlschleiferei mit electrischen betrieb.
 Lager von **SELBST** erzeugten Stahlwaaren. und Fabriks Lager
 aus den besten Englischen, Deutschen, Französische u. Svedischen Stahlwaaren.
 Inhaber von K. Ung. Östr. patente u. Deutschen Reich musterschutz.

Kitüntetve a párisi világkiállitáson 1900.
 ezüst érem.

1850. MAGY. VILÁNY ERŐRE BERENDEZET BOROTVAHOMORÚ KÖSZÖRÜLŐ MÜHELY
 ÉS SAJÁT GYÁRTMÁNYÚ ACZÉLÁRÚK RAKTÁRA.
 Gyáriraktár, a legjobb Angol Német, Francia, és Svéd aczélárúkból.
 Szabadalmak tulajdonosa, Magy.kir, Francia, Német birodalmi mintavédjegy,
 és Osztr. szab.

Képes árjegyzékkel
 kívánatra ingyen és bérmentve
 szolgállok.

Ezennel van szerencsém tisztelt vevő-
 imnek szives tudomására hozni, hogy üzle-
 temet, 1903. nov. 1-től Baross-utca I. sz. alá
 helyeztem át, ezen alkalommal tisztelt vevő-
 imnek a hozzám való bizalomért köszönetem
 nyilvánítom. Szigoruan ragaszkodom eddigi
 elvemhez, mely szerint csak jó és kiváló
 minőségű árukat bocsátok forgalomba. Kül-
 önösen felhívom becses figyelmüket, az ál-
 talam feltalált **Non plus ultra** hajvágó ollóra,
 melyeknek a foggantyujok gummi betéttel
 vannak ellátva és a csattanás ki van zárva
 teljesen zajtalanul működnek.

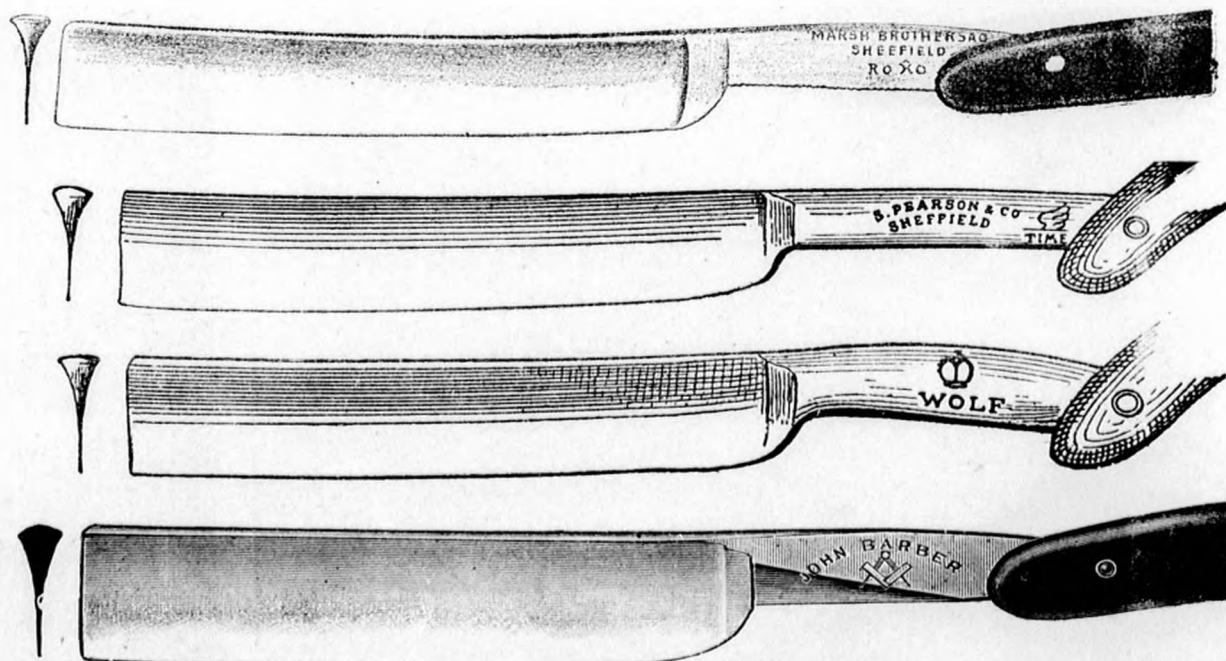
Árak :

18 cm. 3 K. 60 fill.	20 cm. 5 K. — fill.
18 1/2 » 4 K. — »	21 » 5 K. 60 fill.
19 » 4 K. 40 »	

Továbbá az eredeti angol **Roxo** borotvákra
 melyek különleges acélból vannak készítve,
 igen könnyen megfenhetők tiszta él tartók 3/8
 keskeny 4.40 kor., 4/8 1/2 keskeny 4.80 kor. 5/8
 fel széles 5 kor., 6/8 egész széles 6 kor.

Midőn a tisztelt vevőimet az ujonan
 berendezett üzletem és különféle cikkekben
 megnagyobbított raktáram megtekintése végett
 felhívom becses jó indulatába magamat ajánlva

Kiváló tisztelettel
Zaorál János.

Az összes fent ábrázolt borotvák saját műhelyemben vannak köszörülve, haszná-
 lathoz egész készen fenne, darabonként francia élű 3/8 keskeny 3 kor., félkes-
 keny 4/8 3 kor. 20 fill., 1/2 széles 5/8 3 kor. 40 fill., ugyanazok félhomorú vagy egész
 homorú éllel 3/8 keskeny 3 kor. 20 fill., 4/8 félkeskeny 3 kor. 40 fill., 5/8 fél széles 3
 kor. 60 fill., 6/8 széles 4 kor.